

TRANS... TRANS... TRANSPLANTACE!!!

ÁŒtvtek, 08 Á erven 2023

Zamyslela jsem se nad slovy zaÁ•Ã-najÃ-cÃ-mi na "trans..."
 Dnes, když nÃ>kdo vidÃ-nebo zaslechne nÃco, co vÃm do oÃ•Ã- Ä•i uÃjÃ-zasyÃ•Ã-trans... hned si pÃedstavÃ-me bÃ½valou dÃ-vku, Ä•i bÃ½valÃ©ho kluka. Inu, ale komu z VÃjs se vybavÃ-dalÃjÃ-podobnÃj slova? Tedy nejen trans-gender, trans-parent, trans-fobie, trans-mise, trans-port (to je pÃjr tÃch, na kterÃ© jsem si tak naofr vzpomnÃla), ale co takovÃj transplantace?

Letos je to pÃtapadesÃjt let od prvnÃ-transplantace srdce na ÆzemÃ-tehdejÅjÃ-ÄŒSSR.

Dne 9. Å•ervence 1968 provedli IÃ©kaÅ™i v BratislavÃ-vÃbec prvnÃ-transplantaci srdce, pacientka ale po operaci Ä¾ila pouhÃ½ch 5 hodin. ÅšspÃjÅjnÃ-transplantovali srdce aÄ¾ 31. ledna 1984 v praÅskÃ©m Institutu klinickÃ© a experimentÃlnÃ-medicÃ-ny â€" tÃ©mÄjÅ™ ÄjestnÃjct let po svÃtovnÃ-prvnÃ-m experimentu, tÃ½m profesora Pavla Firta provedl nejen prvnÃ-ÄºspÃjÅjnou Ä•eskoslovenskou, respektive Ä•eskou nÃjhradu srdce, ale i prvnÃ-ÄºspÃjÅjnÃ½ zÃjkrok ve vÃ½chodnÃ-EvropÃ.

Å Á¥astnÃ½m pacientem byl Ä•tyÅ™iaÄ•tyÅ™icetiletÃ½ muÄ¾, kterÃ½ dostal srdce muÄ¾e o devÄjt let mladÅjÃ-ho: âžTÄjÅjÃ-m se na celou rodinu, na dÄti, a potom do prÃjce, â€œ Ä™ekl po operaci. Z nemocnice ho po nÃjroÄ•nÃ-rekonvalescenci propustili 16. bÅ™ezna a uÄ¾ 27. srpna se vrÃjtil do prÃjce â€" v tom mÄl svÃtovnÃ½ primÃjt. S novÃ½m srdcem Ä¾il 13 a pÅl roku; zemÅ™el 7. Å•ervna 1997 na selhÃjnÃ-ledvin zpÅ-sobenÃ© dlouhodobou farmakologickou zÃjtÄjÅ¾Ã-organismu.

TÃhoÅ¾ roku dostali v IKEMu novÃj srdce hned tÅ™i lidÃ© v Å•etnÃ-Rudolfa Sekavy, kterÃ½ stÃjle Ä¾ije. Pan Sekava bezpochyby patÅ™Ã-celosvÃtovÃ-mezi rekordmany â€" devÄjtatÅ™icet let po transplantaci srdce - pÅ™itom deseti let od transplantace se doÄ¾Ã-vÃj zhruba 60 procent operovanÃ½ch.

SÃjm pan Sekava dostal novÃ© srdce v situaci, kdy to starÃ© bylo na pokraji selhÃjnÃ-. JiÄ¾ nemohl chodit, ani leÄ¾et. Od transplantace prodÃjal jeÅjtÄ dvÄ-operace. KromÃ>vÃjku na Ä¾luÄ•nÃ-ku mu IÃ©kaÅ™i voperovali kardiostimulÃjtory, aby srdce drÄ¾elo sprÃjvnÃ© tempo. âžCÃ-tÃ-m se Ä¾ivotnÃ-m dluÄ¾nÃ-kem jednak neznaÅmÃ©ho dÃjrcu a vÃjech, kteÅ™Ã-se podÃ-leli na tom, Ä¾e transplantace probÃhlala ÄºspÃjÅjnÃ. NÄ>kdy si Ä•lovÃk uvÃdomuje, Ä¾e v takovÃ© situaci dostal vÃ-c, neÄ¾ mohl v Ä¾ivotÃ dÃjt, â€œ Ä™ekl pacient-rekordman.

V souÄ•asnosti transplantujÃ-srdce kromÃ IKEMu takÃ© IÃékaÅ™i ve fakultnÃ-ch nemocnicÃ-ch v Motole a BrnÃ, motolskÃ© kardiocentrum se pÅ™itom specializuje na dÄti. RoÄ•nÃ-dostÃjvÃj novÃ© srdce asi sedm desÃ-tek lidÃ-, historicky nejvÃ-ce transplantacÃ-se uskuteÄ•nilo v roce 2014, kdy IÃékaÅ™i vymÄnili 87 orgÃjnÃ-.

V IKEMu majÃ-k dispozici i celou Ä™adu modernÃ-ch technologiÃ-, kterÃ© lidem se selhÃjnÃ-m srdce zvyÅujÃ-Åjanci na Ä¾ivot. TÅ™eba pÅ™Ã-stroj, kterÃ½ umoÄ¾Åuje transport bijÃ-cÃ-ho srdce. Tak bylo moÄ¾nÃ© pÅ™epravit ze Slovenska srdÃ-Åko, na kterÃ© Ä•ekala v praÅskÃ©m nemocnici v Motole mladÃj dÃ-vka.

PÅ™evoz orgÃjnu klasickou pozemnÃ-cestou v sanitce by byl pÅ™A-liÅj dlouhÃ½ a kvalita orgÃjnu by velmi poklesla. S pomocÃ- zÃjchrannÃ½ch sloÅ¾ek a ArmÃjdy ÄŒER se tlukoucÃ- srdce podaÅ™ilo dopravit do ÄŒeskÃ- vÃ•as.

Je to super. Pokrok jde stÃjle kupÅ™edu.

JenÅ¾e jsou stÃjle na svÄ›tÄ› lidÃ©, kteÅ™Ã- provokujÃ- vÃjiky, a nutÃ- davy mladÃ½ch a zdravÃ½ch lidÃ- k vzÄijemnÃ©mu vraÅ¾dÄ›nÃ- pod hlaviÄ•kou âžejich pravdyâ€œ.

d@niela